

Nr 100.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ytterligare utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1950/51, i vad propositionen avser finansdepartementets verksamhetsområde.

(5:e avd.)

Driftbudgeten.

Sjunde huvudtiteln.

Inlösen av skattefrälseräntor. I propositionen nr 150 har Kungl. Maj:t (bilaga 6, s. 23 och 24 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 16 mars 1951) föreslagit riksdagen att till Inlösen av skattefrälseräntor å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 80 000 kronor.

I lagen den 12 april 1935 (nr 101) om inlösen av vissa frälseräntor föreskrives att frälseränta, som tillkommit därigenom att kronan å annan överlåtit ränta å skattehemman eller som i fall, där kronan sålunda avhänd ränta kan antagas hava upphört, eljest utgår av fastigheten, skall, därest räntan icke efter den 31 mars 1911 varit förenad med fastigheten i samma ägares hand, mot ersättning i penningar inlösas för statsverkets räkning om sådant före den 1 januari 1940 påkallas av kronan eller ägare av räntan. Vidare har genom lagen samma dag (nr 102) om upphörande av vissa frälseräntor stadgats, att frälseränta, som kan inlösas för statsverkets räkning, skall, därest inlösen icke påkallats före den 1 januari 1940, upphöra från och med nämnda dag. Stadgandet härom har oförändrat införts i lagen den 11 juni 1937 (nr 346) om upphörande av vissa frälseräntor. Ärende angående inlösen av frälseränta upptages av länsstyrelsen i det län, där vederbörande fastighet är belägen. Kronan företrädes i dylika fall av kammaradvokatfiskalsämbetet.

För inlösen av skattefrälseräntor anvisades för budgetåret 1936/37 ett reservationsanslag av 450 000 kronor, motsvarande hela det belopp, vartill de totala inlösningskostnaderna uppskattats. Då markegångsprisernas stegring föranledde en höjning av totalsumman av ännu oinlösta skattefrälseräntor, anvisades av 1938 års riksdag ytterligare 100 000 kronor för ifrågasvarande ändamål.

Enligt beslut av 1942 års riksdag har förefintlig behållning å anslaget till inlösen av skattefrälseräntor fått disponeras jämväl efter utgången av budgetåret 1941/42 för därmed avsett ändamål (se 1942: VII ht s. 38).

I skrivelse den 31 januari 1951 har *länsstyrelsen i Stockholms län* — med förmälan att länsstyrelsen jämlikt förenämnda lag den 12 april 1935 förordnat om inlösen av frälseräntorna av vissa angivna fastigheter och därvid bestämt sammanlagda lösensumman för räntorna till 116 827 kronor 25 öre, att länsstyrelsen utbetalt detta belopp till ränteägarna från särskild förskottstitel samt att reservationen å anslaget till inlösen av skattefrälseräntor vid ingången av budgetåret 1950/51 utgjort 37 943 kronor 20 öre — hemställt, att Kungl. Maj:t för ändamålet måtte ställa erforderliga medel till länsstyrelsens förfogande.

Utskottet får med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag hemställa,

att riksdagen må till *Inlösen av skattefrälseräntor* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 80 000 kronor.

Stockholm den 20 april 1951.

På statsutskottets vägnar:

KARL WARD.

Närvarande: se under utlåtandet nr 95.